

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број:13-306/6

Дата: 01.12.2014

**ДО:
АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

РЕЗИМЕ

Ревизијата на успешност - Ефикасност и ефективност на системот на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија во Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Македонија (во понатамошниот текст-Агенција) е спроведена со цел да се даде оценка за ефикасноста и ефективноста на финансиското управување и контрола, во делот на вршење на работите на ефикасен и ефективен начин, усогласување на работата со законите и актите, заштита на имотот, користење на буџетските средства, јакнење на одговорноста при извршување на задачите и внатрешната ревизија.

Ревизијата на успешност е извршена согласно Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2014 година.

Опфатот и доказите кои се обезбедени по пат на спроведување на техники и методологија од страна на ревизијата, даваат основа да го изразиме следниот заклучок:

Надлежните органи за управување и раководење со субјектот имаат обврска за преземање мерки, политики и конкретни активности за пропишување на подзаконските и интерните акти, донесување и имплементација на процедурите за финансиско управување и контрола (планирање, извршување, мониторинг и известување) и внатрешната ревизија кои претставуваат предуслов за воспоставување на финансиско управување и контрола и внатрешна ревизија.

Со извршената ревизија на финансиско управување и контрола и внатрешна ревизија во Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Македонија констатиравме дека: донесени се стратешки планови, изготвен е извештај за работењето на Агенцијата, донесени се дел од потребните процедури, процесот на набавки и плаќања функционира без поголеми отстапувања и воспоставена е внатрешна ревизија која обезбедува совет за начинот на функционирањето на

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 1

**РЕЗИМЕ - РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИСКОТО УПРАВУВАЊЕ
И КОНТРОЛА И ВНАТРЕШНАТА РЕВИЗИЈА ВО
АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО**

системот на интерни контроли во Агенцијата, што упатува дека делумно се преземени потребните активности за воспоставување и обезбедување на ефикасност и ефективност на системот на финансиското управување и контрола за непречено остварување на целите на субјектот.

Постојат можности за подобрување на функционирањето и развојот на системот на финансиско управување и контрола во делот на целосно пропишување на процедурите за работа, донесувањето на план за воспоставување на ФУК, стратегија за управување со ризиците и подобрување на процесот на инвентарисување.

Ревизорските активности кои ревизорскиот тим ги спроведе во Агенцијата беа насочени кон повеќе области:

- Правната рамка и стратешките документи;
- Финансиско управување и контрола, и тоа:
 - o Оценка на основните компоненти;
 - o Функционирање на процесите: утврдување на ефективноста на системот на интерни контроли при спроведувањето на набавките и плаќањата и заштита на средствата и обврските (инвентарисување на средствата и обврските);
- Внатрешна ревизија.

Периодот кој беше опфатен со ревизијата на успешност е 2013 година и тековната 2014 година.

Од утврдените ризици во текот на ревизијата, произлегоа заклучоци, кои се основа за изготвување на ревизорска програма на активности. Ревизорската програма опфати активности за обезбедување на доволно комплетни и релевантни докази од Агенцијата врз основа на кои се снимат состојбата и се донесоа заклучоци во рамките на поставените ревизорски цели.

Состојбите кои се прикажани во извештајот се резултат на применетите постапки на ревизија со цел постигнување на објективна и реална оценка на тековните состојби за ефикасноста и ефективноста на системот на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија, детектирање на клучните фактори кои влијаат врз ефикасноста, нивна анализа, утврдување на причините за постојната состојба и креирање на јасни и реални препораки по кои надлежните лица треба да постапат.

Со ревизијата на успешност - Ефикасност и ефективност на системот на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија кај Агенцијата ги констатиравме следниве состојби:

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 2

**РЕЗИМЕ - РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И
КОНТРОЛА И ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА ВО АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Во рамките на ризичната област која ги третира прашањата од областа на правната рамка и стратешките документи ревизијата се фокусираше на детектирање на евентуални слабости и потенцијални ризици во законската регулатива која се однесува на работењето на Агенцијата, а може да влијае врз воспоставувањето и функционирањето на финансиското управување и контрола. Со извршената ревизија констатиравме дека Агенцијата преземала активности за донесување на:

- **Стратешки план за период 2013 – 2015 година**, додека во август 2013 година, **Стратешки план за период 2014 – 2016 година**. Целите и активностите опфатени со стратешките планови се во функција на остварување на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија и усогласување на националното законодавство со законодавството на ЕУ во рамките на Поглавјето 12, Безбедност на храна, ветеринарната и фитосанитарната политика согласно приоритетите и роковите дадени во НПАА, за областите во надлежност на Агенцијата од областа на храната и ветеринарната политика;
- **Годишен план за работа на Агенцијата за храна и ветеринарство за 2014 година**, но Агенцијата, своето работење во текот на 2013 година го темели врз стратешките цели без да пристапи кон донесување на наведениот план;
- **Годишен извештај за работа за 2013 година**;

Во рамките на ризичната област која третира прашања од финансиското управување и контрола, ревизијата имаше за цел да даде одговор на повеќе ревизорски прашања поврзани со компонентите на финансиското управување и контрола при што констатиравме дека:

- Донесени се дел од процедурите кои опфаќаат делегирање на надлежности, одговорности и отчетност поврзани со активности во работењето на институцијата;
- Финансиското управување и контрола кои се однесуваат на пописот, благајничкото работење, управувањето со залихи и процедура за ex-post финансиска контрола се извршува без постоење на пишани процедури;
- План за воспоставување и развој на финансиско управување и контрола не е донесен и не е изготвен Извештај за активности за воспоставување и развој на финансиско управување и контрола;
- Раководителот на субјектот има овластено лица за преземање на финансиски обврски;
- Потребно е преземање на активности за кадровско екипирање на единица за финансиски прашања, како и раздвојување на должностите кои по својата природа, не треба да се извршуваат од едно исто лице, со цел воспоставување на ефикасен систем на контроли;

**РЕЗИМЕ - РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИСКОТО УПРАВУВАЊЕ
И КОНТРОЛА И ВНАТРЕШНАТА РЕВИЗИЈА ВО
АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО**

- Изостануваат активности за донесување на Стратешки план за развој на ИТ системот;
- Проценка на ризици од хаварија и план за обезбедување соодветен континуитет на најнеопходните системи не е направена;
- Контролни активности во делот на сметководствената евиденција на залихите, побарувањата и обврските кои ги остварува Агенцијата не се воспоставени;
- Дел од организационите единици во Агенцијата од технички и стручен аспект имаат изготвено документи со кои се врши определена анализа на ризиците во насока на исполнување на поединечни цели од работењето како што се контролите за увоз на храна, категоризацијата и планирањето на контролите базирани врз ризик во објектите и операторите со храна, како и изготвување на регистар на ризици кои се однесуваат на активностите поврзани со користење на средства од првата компонента на ИПА фондовите на ЕУ;
- Активностите за изготвување на стратегијата за управување со ризици и активностите за сертификација на работењето на Агенцијата согласно стандардот ISO 9001:2008 се во тек;
- Самопроцена на одделни процеси на системот на ФУК во насока на остварување на дефинираните цели на субјектот не е извршена;
- Воспоставен е соодветен систем на комуникации и информации.

Со ревизијата на ефикасноста на системот на интерни контроли во **процесите набавки и плаќања**, утврдено е дека воспоставениот систем на интерни контроли во процесот на јавните набавки и плаќања функционира со одредени слабости кои немаат поголемо влијание врз работата на субјектот.

Во делот на **процесот на инвентарисување на средствата и обврските** констатиравме повеќе состојби кои влијаат да не може да се изврши усогласување на состојбата презентирана во деловните книги со фактички утврдената состојбата. Имено, не е извршен попис на нематеријалните средства, паричните средства, побарувањата и обврските, не се внесени парични вредности во пописните листи, за констатираните разлики не се дадени предлози за постапување/надминување на утврдената состојба, изготвениот Извештај од извршениот попис не е усвоен од раководителот на субјектот и истиот не е доставен до соодветната служба на понатамошно постапување.

Во рамките на ризичната област која третира прашања од **внатрешната ревизија** констатирано е дека во Агенцијата се создадени услови за

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 4

**РЕЗИМЕ - РЕВИЗИЈА НА УСПЕШНОСТ
ЕФИКАСНОСТ И ЕФЕКТИВНОСТ НА СИСТЕМОТ НА ФИНАНСИСКО УПРАВУВАЊЕ И
КОНТРОЛА И ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА ВО АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

функционирање на внатрешната ревизија согласно регулативата која ја уредува оваа област, воспоставен е систем кој овозможува непречено функционирање и развој на внатрешната ревизија и воспоставен е систем кој овозможува следење на имплементирањето на препораките со цел минимизирање на слабостите и подобрување на ефикасноста на работењето на субјектот.

Во насока на надминување на утврдените состојби, ревизијата даде препораки со цел преземање на мерки за надминување на истите.

Препораките произлезени од оваа ревизија се насочени кон понатамошен развој на финансиското управување и контрола и внатрешна ревизија.

Не се примени забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор заведен под број 13-306/4 од 08.10.2014 година.